

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/13/2025
Identifikačné číslo spisu:	8325201177
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8325201177.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Y. Y., narodenej XX. H. XXXX, F., S. 6, zastúpená Wolf & Case, advokátska kancelária s.r.o., Bratislava, Štefanovičova 18, IČO: 55372333, proti žalovanej dg production, s. r. o., Bratislava, Oravská 10, IČO: 36752649, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12C/45/2025, takto

rozhodol:

Návrhu žalobkyne na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12C/45/2025 Mestskému súdu Bratislava IV n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné listom zo dňa 23. júla 2025, doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) dňa 30. júla 2025, predložil spis na rozhodnutie o návrhu žalobkyne na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti. Návrh žalobkyne, posudzovaný podľa obsahu jej podania z 21. júla 2025 (č. l. 45), bol odôvodnený tým, že v priebehu konania došlo k zmene sídla žalovanej spoločnosti, a to vrátane zmeny jej obchodného mena a majetkovej účasti, z pôvodnej adresy Komenského 2665/15, 069 01 Snina, na adresu Oravská 10, 821 09 Bratislava. Žalobkyňa a jej právny zástupca majú trvalý pobyt, resp. sídlo v Bratislave, pričom právny zástupca žalobkyne tu zároveň vykonáva advokátsku činnosť. S poukazom na predmet konania, ktorým je ochrana osobnosti, žalobkyňa uviedla, že vzhľadom na zmenu sídla žalovanej je hospodárnejšie, rýchlejšie a celkovo vhodnejšie, aby vo veci konal a rozhodol súd so sídlom bližšie k žalobkyni. Žalobkyňa ďalej poukázala na nepraktickosť a neracionálnosť situácie, v ktorej by obe sporové strany boli nútené cestovať z Bratislavy do Humenného, čo predstavuje vzdialenosť približne 470 km, a to aj napriek zásade perpetuatio fori. Podľa jej názoru by mala byť uvedená zásada v predmetnej veci prelomená, keďže cestovanie na Okresný súd Humenné by obom stranám spôsobovalo neprimerané výdavky na cestovné, čím by sa bezdôvodne zvyšovali trovy konania. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala aj na časovú náročnosť cesty medzi Bratislavou a Humenným, ktorá trvá približne päť a pol hodiny autom, teda viac ako desať hodín čistého času v deň pojednávania. Na základe § 39 ods. 3

zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) preto navrhol, aby bola vec z dôvodu vhodnosti prikázaná Mestskému súdu Bratislava IV.

2. Žalovaná sa k návrhu žalobkyne na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti nevyjadrila.

3. Podľa § 13 CSP je na konanie v prvej inštancii miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

4. Podľa § 14 CSP je všeobecným súdom fyzickej osoby súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

5. Podľa § 36 ods. 2 CSP sa príslušnosť určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

7. Najvyšší súd ako súd príslušný rozhodnúť o návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalobkyne na prikázanie sporu nie je dôvodný.

8. Prikázanie (delegácia) veci (sporu) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu alebo finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie (ako výnimky zo zásady, že spor či vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií), musí mať však aj dôvod na uplatnenie delegácie vždy výnimočný charakter.

9. S poukazom na už uvedené preto prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

10. Základnou procesno-právnou zásadou založenia vecnej a miestnej príslušnosti je zásada „perpetuatio fori“ spočívajúca v trvaní určenej súdnej príslušnosti až do skončenia konania bez ohľadu na neskoršie zmeny okolností, ktoré sú inak pre určenie príslušnosti rozhodné, ktorá je v súčasnosti vyjadrená v § 36 ods. 2 CSP. Príslušnosť súdu sa teda určuje podľa okolností, ktoré sú v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia (výklad pojmu citovaný z rozhodnutia ÚS SR, sp. zn. IV. ÚS 161/2008).

11. Špecifiká prípadu v prejednáwanej veci podľa názoru najvyššieho súdu navrhovanú delegáciu sporu neodôvodňujú. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že žalobkyňa (fyzická osoba) má adresu trvalého pobytu v Bratislave, žalovaná (právnická osoba) má adresu sídla taktiež v Bratislave. V danom prípade je dôvodom na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti zmena sídla žalovanej z pôvodnej adresy Komenského 2665/15, 069 01 Snina na Oravská 10, 821 09 Bratislava. Miesto pobytu, resp. sídlo niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu oprávneného na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana sporu (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195

ods. 3 CSP). Okolnosti, ktoré žalobkyňa uviedla vo svojom návrhu na delegáciu sporu z dôvodu vhodnosti, sú v civilnom sporovom konaní skôr bežné, nezriedka sa vyskytujúce a sami osebe neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Okolnosti takej povahy bez ďalšieho nemôžu opodstatňovať prijatie ňou navrhovaného rozhodnutia. Akceptáciou návrhu žalobkyne by - bez danosti okolností výnimočnej povahy - došlo k negovaniu procesných ustanovení zákona upravujúcich príslušnosť súdov. Napokon strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu zohľadňujúc aj jeho sídlo, prípadne ak je zvoleným zástupcom advokát (ako je tomu v tejto veci), môže sa dať zastúpiť iným advokátom.

12. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP a preto návrhu nevyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.